

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 141.

V Ljubljani, v soboto 21. junija 1884.

Letnik XII.

Žganjepitje pa tepeži.

„Ljubljanski list“ poroča, da je g. deželni predsednik baron Winkler prečastitemu knezoškofijskemu konzistoriju poslal sledeči dopis:

„Iz premnogih poročil c. kr. okrajnih glavarstev zadobil sem na svojo žalost utemeljeno prepričanje, da se v zadnjem času na Kranjskem, zlasti po deželi, med kmetskim prebivalstvom množe in ponavljajo, čestokrat brez vsakega vzroka, nagajanje in tepeži, katerim sledé krvave poškodbe, dostikrat tudi uboji. Taki prestopki se potem redno končajo pred sodiščem. Ker se jednaki dogodki nahajajo le pri surovih in divjih razrodi, ker silno škodujejo gmotnim koristim našega ljudstva, ob enem pa javni pravosti, in so na kvar dobremu imenu vse dežele, mora biti sveta dolžnost vsakemu rodoljubu v svojem krogu kolikor mogoče upirati se tej grdi razvadi.

Dokazano je, da je milovanja vredna razposajenost naše mladine večidel posledica brezmerne žganjepitja. Treba je toraj, da se najprej fantje podučé o žalostnih nasledkih tepežev. Vživanje žganih pijač pak se bode moralo omejiti po zakonodajnem potu.

Kar se tiče prepotrebne poduka neizvedene mladine, ne bodem se varal, ako se v tem oziru zaupno obračam do jako domoljubne kranjske duhovščine. Nadejaje se, da se prečestiti stolni konzistorij strinja z mojimi nazeri o tem predmetu, stavljam toraj do njega uljudno prošnjo, da blagovolj podredjenim duhovnom zlasti po deželi nujno priporočati, naj v smislu tega dopisa z vso gorečnostjo prigovarjajo prebivalstvu ter podučujejo v prvi vrsti domačo mladino.

Winkler l. r.“

Ta oklic priča, da je začela slavna vlada svojo posebno skrb obračati na to, kako bi se odpravilo ali vsaj zmanjšalo žganjepitje, ki se čedalje huje širi po naši deželi na silno dušno in telesno škodo našemu narodu. Duhovščina je vsigdar vestno spolnovala svojo dolžnost in pri vsaki priliki, v šoli, cerkvi in pri osebnem občevanju z vso močjo in gorečnostjo svarila pred to grdo in škodljivo pregreho, žalibog pa, da je njeno prizadevanje ostalo

večidel brezvspešno. Žganjepivci se čisto poživinijo, poživinjeni človek pa se za lepe nauke ne zmeni, ampak treba je pri njem drugih občutljivejših sredstev, ako hoče človek kaj opraviti. Takih sredstev pa duhovščina nima v svojih rokah, pač pa jih ima deželna oblast; za to nas prav veseli, da se je ona tako marljivo poprijela te zadeve, ker smo prepričani da se bode v tem oziru le tedaj kaj doseglo, ako se duhovska in deželna oblast med seboj kolikor mogoče krepko podpirate.

Že v lanskem deželnem zboru in še bolj pri letošnji kmečki enkëti se je omenjalo, da bode treba žganjepitje ustaviti, ako hočemo zabraniti propad in pogin našega čvrstega naroda. To je pa le mogoče po primernih postavah; g. deželni predsednik obeta, da se bo to zgodilo, in toplo mu priporočamo, da naj slavna vlada ravno na take postave obrača vso svojo pozornost in da naj bode pripravljena raje trpeti denarno zgubo, kakor pa zaradi večih davkov, ki jih ji špirit daje, mirno gledati, kako krepki rod duševno in telesno hira in gine. Znano je, da ljudje dandanes ne pijejo pravega žganja; to je za nje predrago, in morali bi precej veliko zapiti, da bi se opijanili. Oni hočejo za par soldov pijani biti, zato kupijo špirita, ga zmešajo z vodo in drugo brluzgo, ter se s tako pijačo mamijo. Kakor se je povdarjalo pri kmečki enkëti, bo treba v prvi vrsti strogo omejiti prodajo špirita. Toda vlada dobiva od špirita veliko dohodkov, ki bi se morda zmanjšali, ako bi se omejila njegova prodaja. Ali tudi v tem slučaju naj bi se slavna vlada odločila za tako omejitev, ker poleg velike zgube, ki vsakemu pijaneu žuga na njegovi neumrjoči duši, največja nevarnost preti ravno državi, ako njeni prebivalci medlé na duhu in telesu, in bi se med njimi vsled preobilnega žganjepitja laglje nabralo 10 polkov ali regimentov bebecov, kakor pa en polk junaških vojakov.

Na Hrvatskem je prodaja špirita menda tako omejena, da mora vsakdo, ki pride v štacuno po špirit, od županstva imeti spričevalo, zakaj ga bode potreboval, da ne more iz špirita delati strupenega žganja. Pa tudi krčmarjem in štacunarjem je strogo prepovedano točiti in prodajati tako iz špirita narajeno žganje. Kdor to stori, mora plačati od 50 do 500 gld. denarne kazni, in ako ga večkrat zasačijo

zgubi naposled patent. Pravo žganje smejo točiti, pa to je predrago, da bi ga kar po litrih pili. Morda bi ne bilo napačno tudi za našo deželo narediti enakih postav, in slavni vladi pa tudi našim deželnim poslancem priporočamo, da naj to reč vsestransko prevdarjajo, da bode morda že v prihodnjem deželnem zboru mogoče v tem oziru kaj storiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. junija.

Notranje dežele.

O *isterskih Slovanih* zinila je Graška „Tagespost“ zopet „modro“ besedo, kakor vselej, kedar se ta ultranemški list v slovanske zadeve spuša, o katerih toliko razume, kakor zajec na boben. Ona nekaj čenča o bodočem zasedanju Poreško-Puljskega škofovega sedeža in si želi tje kaj škofa nemške narodnosti, da ne bo podpiral razširjanja Starčevičevega duha po Istri. Za Boga, ali veste kje in kdo je dr. Starčevič, in kakošen je njegov duh? Išcite ga po Istri, koder vam drago pri belem dnevu z lučjo, in ne boste je dobili tudi trohice ne o njem. Kar je ondi slovanskega duha, je pravi plemenit slovanski duh, ki z upornim Stavčevičevem nima drugega deleža, kakor slovansko zibel. Duh, ki isterske Slovane navdaja je tak, kakor se Istri prilaga, kakoršen mora za njo biti, in ko bi ga še ne bilo, bi se moral ravno tak za njo nalašč oživiti! In sedaj naj bi pa tje kaj prišel vsled želje „Grazer Tagespost“ višji pastir, ki ne sme slovansčine niti razumeti! Kako bi mu bilo mogoče dostojno in vestno svoje dolžnosti opravljati, ako ne bo poznal glasu izročeni mu ovčič? Sicer pa omenjeni list ni sam, ki Istranom tolike sreče želi, hrabro ga podpirata tudi istersko irredentovsko glasilo „Istria“ in Goriški „Corriere di Gorizia“. Oba bi rada, če ne kakega odločnega Laha in zatiralca Slovanov, pa vsaj Nemca, Slovana pa po nobeni ceni ne! Mi pa pravimo, in nadjamo se, da bo z nami enakih misli vsak pošten katoliški Avstrijanec, da mora bodoči Poreško-Puljski škof pred vsem drugim Slovan biti, da mu bo mogoče glas svojih od Boga mu izročeni ovčice razumeti. Ako bo Slovan, bo tudi gotovo zvest Avstrijan, kajti naj nam pokaže kdo duhovna slovanske narodnosti v Avstriji, ki nima zapisanega na svojem praporu: vse za vero, dom in cesarja! Tak toraj mora bodoči Poreški višji pastir biti, ako bo hotel vspešno

LISTEK.

V Ljubljani, 21. julija 1884.

Nič bo, nič, gospod vrednik! Svet ne more več tako dalje. Ljudje so že preveč navihani. Pomislite, kaj je tisti glasoviti Madi naredil. Muhamedu se je gotovo toliko zameril, da ne bo prišel v tist turški raj. Svojim vojakom je na „kape“ našil višnjeve križe. Da bi ga strela! Saj se med saboj že tako poznajo; črni so, strgani tudi, če je pri tacem kostumu to mogoče, gledajo pa vsi grdo na kristijane. Čemu treba še križa tem revežem! Pa je že tako na tem svetu. Saj nikdo nima dosti; tisti črni afrikanški Turki seveda tudi ne. Habeant sibi!

Sploh pa ne vem, kaj bi nas Madijevi vojaki toliko brigali. Tudi pri nas ni vse vsem po volji. Ljudje so res čudni! Ko bi jim lešnike na glavi tolkel, pa bi še ne bili zadovoljni. Le pomislite! Včasih so djali, da bi bilo dobro na svetu, ko bi

bilo po zimi malo bolj gorko, poletu pa malo bolj hladno. Letos imamo vse to, zdaj pa vsi stokajo. — Jaz ne razumim tega ljudstva, kar pa ni prav nič čudno. Kranjci smo malo ako na „ta slabo stran“; tako je dejal one dni neki Čeh, c. k. uradnik v državni službi pri gospodu „pecirku“. — Doli je bilo, v gostilni „pri sv. Jan. Nep.“ Sedelo nas je četvero. Sem pa pobaral tistega Čeha z nemško dušo, kako da je to, da je on na Kranjskem si kruha poiskal. „E za kaj le, pravi, zato, ker tu ni sposobnih ljudi za državne službe.“ Ubogi revček smili se mi, kakor je dolg in širok. Tu bi človek res moral reči: O ingrata patria! Kako pa pri nas tisti visoki gospodje slovenščino znajo, evo Vam dokaza? (Slišal sem to sam.)

A. Ti to nec musite táki anjstrajhovat.

B. Ti, kaj pa pravi gospod?

C. Da je tepec.

A. Bravo, bravo, tak jest prav.

Veste gospod vrednik, to je vse po tisti postavi, ki pravi, da mora vsak uradnik na slovenskih tleh drugi deželni jezik razumeti.

Dandanes je že vse narobe na svetu. Magistrat bele Ljubljane je slovensk. Tako saj pravijo. Jaz pa ne verjamem.

Na oni palači, kjer vole pobijajo, je nemški napis na prvem mestu na dolgo zapisan; slovenski pa prav ob kratkem pravi, da vstop je dovoljen le mesarjem. Seveda, ubožec slovenski, ki so te nemške vrste porinili doli na spodnji rob. Bo že bolje!

Gospod vrednik! ali Vi veste, kaj je opričnik? Ne vem, težko da bi vedeli. Serebrjanija pridno berem, Vam bom enkrat povedal, kedar bote imeli toliko časa, kot ga imam jaz za branje listkov. Imamo tudi pri nas opričnike. Kaka nesreča bi se bila pripetila, ko bi bili pravi opričniki prilomili preteklo nedeljo na somenj! — Kaj, somnja ni bilo? Zakaj je pa po vseh mestnih cestah bilo toliko zija-lov naprodaj. Ni bil to somenj, kaj? Jaz sem vendar mislil, da bote Vi v Vašem cenjenem listu ta somenj malo okreali, pa sem se zmotil. Pa drugo leto no, bo tudi prav! Saj počakam. — I kaj bo pa z dežjem, gospod? Medard je prav pravi fant. To je mož-beseda. Veselilo bi me pa že bolj, ko bi jo

in vestno delati v izročenem mu vinogradi Gospodovem!

V graški porotni obravnavi proti anarhistom je bil 19. t. m. na vrsti zatoženec Alojzij Hartl. Pri njem so našli brošurice o Merstlingerjevi obravnavi, nekaj iztisov „Zukunft“ in „Radikal-a“. Tudi na Pegaža se je mož tu pa tam pognal in se v njegovi notni knjižici nahajajo socialne in anarhistične pesmi, ki se na „Hoch die Commune“ skončujejo. Zatožen je, da je razširjal prepovedane tiskovine in da je potoval s Pronegovo ženo v Ivnico, kjer je trosil socialne tiskovine. Ko so ga prestavili Proneški, ga ona ni spoznala. Hartl trdi zagovarjajoč zahteve socialistov, da on in njegovi pristaji edino le od svobodnega tiska pričakujejo odrešenja. Prosta volitev jim ničesar ne koristi, ker za agitacijo delavec nima denarja in tako volilna pravica zanj iluzorična postane, ker za vsakim delavcem policaj stoji. Ko so pri njem preiskavali, smatral je nek policijski uradnik tkalne vzore za tajno pismo! Policijsko poročilo pravi o Hartl, da je znamenit član socialne stranke in tudi njegovi tovariši so jako nevarni ljudje. Hartl se na to odreže, da ga policija opravi. Tudi mu očitajo, da je pri zaroti na cesarjevo življenje na straži stal; on pa pravi da ni res, temveč je takrat celi mesec april na nekem vrtu delal, toraj tudi 19. aprila. Trsta, Hartl pravi, da še nikdar videl ni, toraj tudi ni mogel po bombe tje kaj iti. Tudi zatoženec Riedl se je 19. aprila z vrtnarstvom pečal, kar priče potrdijo.

Da-si je na **Moravskem** dve tretjine Čehov in samo ena tretjina Nemcev, vendar ni upanja, da bi Čehi dobili pri prihodnjih volitvah v deželni zbor večino, ki jim na vsak način pripada. Kakor se dá zdaj soditi, bo med 100 poslanci deželnega zbora česka stranka zastopana po 2 virilistih, 5 poslancih fideikomisa, 12 do 14 poslancih mest, 23 ali 24 poslancih kmečkih občin, toraj skupaj 42 do 45 poslancih. Levica bo pa imela 17 poslancev velicega posestva, 6 poslancev iz kupčijskih zbornic, 17 do 19 poslancev mest, 7 ali 8 poslancev iz kmečkih občin, toraj 47 do 50 glasov. Po tem takem ne bo niti levica niti desnica imela absolutne večine, odločevala bo srednja stranka s svojimi 8 glasovi!

Kandidatje narodne stranke v Brnu so: Kanonik Raus, fabrikant Hlávka, trgovec Kalina, in vodja Schule. Za mesto Brno postavili so pri volilnem shodu 18. t. m. za kandidata Rudolfa Rohrerja, ki bo danes zvečer razvijal svoj politični program predstavljajoč se svojim volilem. Govori se, da se srednja stranka moravskega velikega posestva ne bo protivila konservativcem, ker bi bilo tako postopanje v direktnem protislovju z njenim programom, ki ga je izdala, v katerem naglaša potrebo zastopništva vseh strank. Cesarskemu namestniku grofu Schönbornu, bratu Budějovskega škofa grofa Schönborna, ponudili so na dveh krajih kandidature, ktere pa grof nikjer ni hotel sprejeti.

Preosnovna postava **državnih in po-državljenih železnic** je neki že od presvitlega cesarja potrjena in se bo menda že prvega julija izdala. Po vsem ona ne zadostuje na dam, ki so se tu pa tam posebno pri naših severnih bratih na njo stavile, vendar pa bo mnogo na korist posamičnim mestom in deželam, in to ondi, kjer se bodo nastavili vrhovni uradi. Ako se tudi za nas Slovence izpolni srčna želja, da dobomo v Ljubljano vrhovni urad državnih železnic in ako nam pošljejo semkaj takih vrhovnih uradnikov, da bodo poleg nemščine tudi slovenščine zmožni, kakor se je to določilo za čehoslovanske dežele, kar je čisto prav in naravno, potem pozdraviti hočemo i mi z zadovoljnostjo novo postavo, ktera bo tudi naši deželi in domači obrtniki na veliko korist. Da preosnova in decentralizacija državnih železnic nikakor ni strašilo, kakor ga je opozicija naslikati hotela, razvidi se iz tega, da je bilo vojno ministerstvo, ki se najbolj za pravilno in pametno uravnavo železnice zanima, odmah zadovoljno z načrtom postave; le nekatere malenkosti je želelo

prelomiti tisto besedo. Veliko vode bo, to je pa oštirjem prav, zato ga pa lahko tako ceno točijo, pa ne vina, ampak neko sodrgo, ki komaj po vinu diši. Sicer so pa naši oštirje, strežaji in točajke prav naravno navdušeni. Kaj se mi je te dni naklepetilo! Pridem po navadi kosit v znano gostilno, pa ne v čitalnico — „Šafens“ — one, tako me niso poprašali, ker vedo, da sem Slovenec in da moj želoдец potrebuje operacije, so si pa sami mislili. Lepo so mi potregli. Se ve da, sama jed v gostilni je premalo. Zvrnem čašo, urno priskaklja brdka Minka in popraša: „Još jednu čašu?“ — Obstrmel sem: Gotovo sem mislil, da sem gori kje v kakem nemškem mestu. Tam še slovanski znajo. V Ljubljani pa po očitnih lokalih prav malo ali pa nič. Mogoče tudi, da nočejo znati. Toliko se mi je prikupila s tem ona gostilna, da mi bo vedno vodilna „zvezda“ po težkem potu k železničnim operacijam. Tako je prav, lepo po slovansko, po bratovsko in nasledki ne bodo izostali. Lepa beseda, pravijo, najde lepo mesto. Slovanska beseda bo privabila Slovana in med te je speljalo tudi že Vašega Čmerneža.

po svoji misli drugače imeti, kar se mu je tudi brez ugovora dovolilo. Morda, da sedaj dosežemo, kar že dolgo časa zastonj pričakujemo, da se bodo po slovenskih postajah redno postajna imena tudi v slovenščini klicala in ne le na teden po dvakrat ali trikrat. Vsak dan bi jih radi slišali!

Vojni minister grof Bylandt je trgovinskega ministra opozoril, da naj bi se pri določitvi zvez železničnega prometa, posebno pri osebnih vlakih gledalo tudi na to, koliko bi ta ali oni vlak lahko vojakov pobral. Ob enem pa pravi vojni minister, da bi mu bilo prav vseč, ako bi se po železnicah, ki nimajo posebnih tovornih vlakov, manjši konjski oddelki z mešanci ali pa z osebnimi vlaki vozili. Naj se pa zaradi te malosti, ali bolje rečeno, zaradi te skrbljivosti o pravem času naši čitatelji nikar ne prestrašijo. Ni nobene nevarnosti in politično obnebeje je čisto, kakor malo kedaj. Vojni minister se samo pripravlja, da bo imel vse pri rokah, kedar mu bo ene ali druge reči potreba. On je kakor dober gospodar, ki si denar za fronke pripravi, kedar mu je mogoče, in ga ne išče še le tedaj, ko jih je že plačati čas.

Hrvaški deželni zbor pretresa letni proračun, ki ga je sekcijiski načelnik notranjih zadev Stanković prišel z vladno razpravo. Pravna stranka (Starčevićci), je sklenila, da se bo obravnave vdeležila in z vso odločnostjo in kolikor se bo le dalo, oponirala. Enako misli oporekati nezavisna narodna stranka, ki se bo tudi vdeleževala razprave, budgeta pa ne misli privoliti, ker vladi ne zaupa, ki ni ob enem predložila budgeta za vojaško krajino. Divjaki bodo pa za budget glasovali. Tudi graničarji bi se bili radi kujali, pa se niso mogli zediniti. Srbska stranka bode v poglavitnih točkah z narodno stranko glasovala in je razvila program, ki se na ogersko postavlo o narodnostih naslanja. Prav v kratkem času namerava vlada deželnemu zboru predložiti postavlo o premeščevanju sodnikov. Do sedaj imajo namreč na Hrvaškem zakon, vsled kterega se sodnik ne sme prestaviti iz jednega kraja v drugega.

V seji 19. t. m. padale so v **hrvaškem deželnem zboru** zopet trpke besede. Opozicija je vprašala, zakaj da se tako malo vstopnic izdava za galerijo. Predsednik Krešić je rekel, da jo vsak dobi, kdor pójno pride. Skrajna levica na to zahrušči: „To ni res! Pandurji ljudi še k zbornici ne pusté.“ „Sami se obsojate s svojimi dejanji, ker si jih ne upate pokazati javnosti“, pravi Starčević obrnjen proti večini. Pri Vukotinovićem predlogu o volitvi jednoindvajsetoricega odbora za povzdigo narodnega gospodarstva pravi zopet Starčević, da je vrlo žalostno, da zarubljeni ljudje ne dobé iz občinskih založen pomoči, tisti pa, ki imajo kak krajcar na strani, se pa silijo ničvredne madjarske papirje kupovati. To je delo onega, pravi Starčević in pokaže na banov sedež, ki so ga Madjari semkaj poslali, da naš narod dère. Desnica temu sumničenju vrlo oporeka, predsednik Krešić pa Starčevića na red pokliče.

Pri **volitvah na Ogerskem** je v Veršeckem okraju vladni komisar volitev sklenil, ko še 300 vladni nasprotnih volilcev svojih glasov ni bilo oddalo, ter je na ta način vladnemu kandidatu Stojakoviću pripomogel do zmage, vsled ktere je nasprotni kandidat z 88 glasovi ostal v manjšini. Zarad tega pritožili so se prezirani volilci po telegrafičnem potu naravnost do cesarja, češ, ker v celi deželi nikjer več pravice ne dobodo, se čutijo prisiljene s svojo pritožbo priti na najvišje mesto.

O ogerskih volitvah, ktere se svojemu koncu bližajo, se že sedaj lahko reče, da so samo anti-semiti na dobičku. Edina ta stranka okrepčala se je za 10 okrajev, kolikor je že do sedaj znanega; je pa še nekaj okrajev, v kterih volitve niso še dokončane in se toraj tudi še nikakor ne more vedeti, če jim tudi ondi še ne pripade kaj mandatov. Druge stranke lovile so se med saboj. Tukaj so zgubile, ondi zopet novih okrajev si pridobile, in sicer druga od druge. Liberalna stranka si je na novo pridobila 40 okrajev, in sicer od zmerne opozicije 16, od nezavisnih 17, od narodnjakov 1, od divjakov 6; zgubila pa je 12 okrajev pri zmerni opoziciji, 15 pri nezavisnih, 2 pri divjakih, 3 pri antisemitih; toraj skupno 32 in je na dobički za 8 mandatov. Zmerna opozicija je pridobila 18 okrajev, zgubila 22; zguba 4 okrajev. Nezavisna stranka je pridobila 19 okrajev, zgubila 28; čista zguba znaša 9 okrajev. Divjaki so na zgubi za 3 okraje, kajti 3 so pridobili, 6 so jih pa zgubili. Protisemiti dobili so 11 okrajev zgubili le 1; na dobičku so toraj za 10 okrajev. Narodna stranka je za 1 okraj na slabšem, kajti enega si je pridobila, 2 zgubila. Vse stranke smo našli, kolikor jih je v državi le mogoče, samo ene britko pogrešamo, in to je slovanska stranka. Naj se še toliko oziramo okoli, ni ga najmanjšega duha o njej. Razcepljeni so ogerski Slovani in pridruženi drugim strankam, namesto da bi se zjedini v eno krepko narodno stranko in s Hrvati ustvarili opozicijo, ktera bi Madjarom vendar-le tu pa tam pokazala, koliko je ura. Tako pa razcepljeni ne morejo ne sami za-se svojih moči porabiti in ne svojim bratom Hrvatom koristiti. Na noben način se pa ne sme prezirati kar h krati za 10 poslancev ojačena Istoczyjeva stranka antisemitov, ki ima vse lastnosti ognjišča, na kterem se bo danes ali jutri na Ogerskem nek notranji državljanski upor skuhal.

Vnanje države.

Egiptovska konferenca pričela se bo menda med 11. in 15. julijem; kje, — tega pa ne ve še živa duša. Podučene novine trdijo, da bodo Francozi na tej konferenci sprožili tudi vprašanje o nevtralizaciji sueškega prekopa.

Izvirni dopisi.

Iz Šenčurja pri Krnji, 19. junija. (Pošar v Voklem.) Včeraj 18. junija bila je vas Voklo pozorišče silovitega požara. Ravno ob 9 zvečer nam farni zvon tužno zaklenka v znamenje, da je požar v obližji. Kmalu na to čujem drdrauje farne brizgalnice, ktero so naši vaščanje z nenavadno hitrostjo odpeljali proti kraju potrebe. Žal, da je ogenj hitro razširjal se po okolici, da toraj na rešitev že opaljenih poslopij ni bilo veliko misliti. Veter je razpihaval slamnate ogorke na to in ono streho, a vendar se je teh obranila nektera hiša s pomočjo vode, ki je na sredi vasi in s pomočjo marljivih gasilcev šenčurskih, ki so neprestano na vso moč brizgali vodo po sosednjih strehah. Pozneje dospeli so na pogorišče tudi požarni brambovci Kranjski, ter marljivo branili razširjanje pogubonosnega elementa naprej po širni vasi. Vendar pa danes žaluje na razvalinah svojih poslopij dvanajst gospodarjev. Da-li so bili zavarovani, mi ni znano. Kar smo pogrešali je bilo pomankanje tistih ročnih malih brizgalnic, ki sicer, se ve, da ne morejo odganjati silovitosti ognja, a vendar so za prvi začetek prav zelo koristne. — Povod požara mi ni znan. Nekteri so mi pravili, da bi bil utegnil nesrečo provzročiti berač, kteri da je prenočil na podu nekega kmeta in po nepredvidnosti ogenj zatrosil, potem pa pobegnil. Drugi razlagajo nastanek požara zopet drugače. Natančnosti, kakor sploh pri enacih slučajih, težko da pridejo na sled. Pač pa imamo priložnost zopet zabilježiti en slučaj v veliko skladnico bridkih izkušenj, ki nas učé: pazimo na ogenj!

Od Vojnika, 19. junija. (Deželna šola kmetijska) je te dni razpošiljala poročilo za preteklo leto in zgodovinske podatke v obče.

Dne 18. decembra 1866 je deželni zbor štajarski sklenil, od kmetijske družbe prevzeti njeno poskuševališče, iz kterega se je v sledečem letu v Grottenhofu pri Gradcu izcimila gospodarstvena šola, za kar se je še nakupilo primerno zemljišče in oskrbelo več štipendij.

V minulem letu 1882/3 se je v zavodu učilo 37 mladeničev; med njimi je bilo 32 štajarcev, 3 iz Niže-Avstrije, 1 iz Galicije, 1 iz Trsta; narodnosti je bilo 29 nemške, 8 učencev pa slovenske.

Od leta 1867 do konca 1881 je šola obiskovalo 489 učencev, od teh je 437 štajarcev, ostali so inozemci; po narodnosti je samo 92 Slovencev, drugi so vsi Nemci.

Šola ima dva razreda in jeden predtečaj. Podučuje ravnatelj in še dva učitelja. — Dosedanji od 1867 tam delujoči ravnatelj šel je v pokoj, a služba je že razpisana.

Iz Štajarskega, 20. jun. (Volitve v deželni zbor preložene.) Že razpisane volitve za deželni zbor štajarski so nenadoma preložene za mesec dni, ter bodo po zadnji vladini naredbi volili kmetje 19. mesta, trgi in trgovinski zbornici 21. in veliki posestniki 26. avgusta, kaj je temu pravi vzrok, ni znano, bržkone tiči vzrok v razmerah velikega posestva, v kterem zavisi zmaga liberalne ali konservativne stranke le od par glasov, ki ob enem določujejo večino deželnega zbora štajarskega. Liberalci že kričijo o neki koncesiji, ki jo je vlada s tem naredila konservativni stranki, da ž njeno pomočjo podere liberalno večino štajarskega deželnega zbora. Mi tega ne verujemo, in tudi o tej odločitvi ne moremo nikake koncesije spoznati, razun če to za koncesijo držijo, ker bi s prva morali veliko-posestniki v soboto voliti, zdaj pa volijo v torek.

Kolikor smo mi podučeni, bila je konservativna in slovanska narodna stranka za volitev popolnom pripravljena in ravno tiste dni, ko se je izvedilo, da so volitve preložene, namenili so se konservativni in narodi slovanski kandidatje za kmečke občine proglasiti. Vsled preloženih volitev se je tudi objavljenje kandidatov preložilo. Ravno kar objavljenji imenik velikih posestnikov še je sicer precej pomankljiv ter se bo moral precej popraviti, pa tudi v tej sestavi konservativcem s Slovenci združenim ni neugoden, ko bi se le vsi hoteli volitve vdeležiti.

Kolikor smo na prvi pogled opazili, izpušeni ste v imeniku grajščini Gornjegradska in Reichenburška, ki se naj toraj o pravem času v korist konservativne stranke za svojo pravico pobrinete.

Ker se je bivši deželni glavar Moric pl. Blagatinšek - Kaiserfeld zavoljo svoje starosti političnem življenju odpovedal, in isto namerava deželni odbornik Paierhuber, ki sta bila oba mogočna podpornika liberalne stranke, in ker bode brez dvombe tudi pri drugih poslanih marsiktera sprememba nastala, bode novi deželni zbor štajarski na vsak način dobil novo lice, novo glavo, in morebiti tudi novo srce. Slovencem na štajarskem bode vsaka prememba ljuba, kajti toliko kakor ta deželni zbor in njegov odbor bode se gotovo tudi vsaki drugi na nje oziral.

Iz Celovca 18. junija. (*In zopet naše šole!*) Čudno je to v Avstriji. Ako Nemci postavijo na pomoč kličejo, se jim hitro ustreže, drugače je to pri Slovencih. Nemški listi znajo kaj dobro citirati tiste postavne določbe, po katerih imajo Ljubljanski Nemci (?) pravico do nemške ljudske šole in še „Ljubljanski List“ je to postavno citiral. To je tudi prav; postava, dokler obstoji, naj se spoštuje in izpolnjuje. Vprašam pa zdaj: ali ni ta postava veljavna tudi za koroške Slovence? Ali 120.000 koroških Slovencev nemajo potrebnih 40 slovenskih otrok, za ktere naj bi se ustanovila kaka slovenska šola? Do zdaj nimamo nobene narodne šole, akoravno je že več občin za take prosilo. Zakaj pa nemški listi ne citirajo postavne kedaj tudi v korist nas koroških Slovencev? Za Ljubljanske talmi-Nemce se bo napravila nemška šola; kdaj se bo pa postava izpolnovala tudi na Koroškem?

Ali nismo pod istim cesarjem, ali državne postavne za Koroško nimajo veljave? Zares grenki občutki človeka obhajajo, ako pomisli in vidi, koliko vpitja je za te Ljubljanske „Nemce“, in kako malo se svet zmeni za nas! Če se bo ta reč v Ljubljanskem mestnem zboru obravnavala, ter Nemcem dovolila zahtevana šola, ali bi ne bilo umestno, ko bi se izreklo, da naj bi se tudi po drugih deželah gledalo na to, da se postava natančno spoštuje.

H koncu pa moram izraziti svojo žalost, da v Ljubljanskih narodnih listih pač mnogo beremo osebnih prepričkov, da smo pa mi na meji boreči se bratje skoro da pozabljeni. Prav nič ne beremo in ne izvemo, ali se bo kaj ukrenilo zastran narodnih ljudskih šol ali ne? ali se bo nam Korošcem prišlo na pomoč ali ne? Ko bi se Nemcem v kateri avstrijski deželi tako godilo, ko bi se jim postavne pravice tako kratile, kakor nam, — koliko vpitja bi bilo po vseh listih! Kako bi se nebo in pekel klicala na pomoč zoper tako brezpravje! Kaj pa se stori pri nas? Mi zamolklo javkamo, kjer bi morali grmeti, milo prosimo, kjer bi morali odločno zahtevati!

„Ljubljanski List“ piše o nekaj slovanskih „radikalcih“, jaz jih pa skoraj nič ne vidim: Rečem pa: Bog nam daj nekaj stotin iskrenih radikalcev! Pa ne mislim na radikale v razdornem smislu, ampak na take radikale, ki bi vendar enkrat postavili pripomogli k veljavi!

Iz Umbre, 20. junija. Pri nas živi star, častitljiv krojač, ki slovi zaradi svoje obrti daleč čez meje naše dežele. Veliko ima dela. Smelo trdim, da njegovo izdelano obleko po celem svetu, še celo v daljni Ameriki kupujejo in nosijo. Povsod ima svoje delavce in prodajalce svojih krojaških izdelkov. — Imamo pa tudi tukaj gospoda, ki se zdaj peča z zvezdoslovjem, toraj sega njegova vednost čez oblake tje do zvezd in se toraj ne podpisuje s svojim pravim imenom, ampak naredi za podpis le tri zvezde (tako-le * * *). V mladih letih se je pa učil ta gospod pri našem krojaču krojaškega rokodelstva in je zelo rad gledal, da menim še celo presrečno ljubil njegovo hčerko, kateri je večkrat obetal večno zvestobo. — Čez nekaj let pa, ne vem kaj ga je zmotilo, popusti rokodelstvo in svojo nevesto ter se poprime zvezdoslovja. Pa to ne bi bilo nič čudnega. — Ali ta gospod, čegar delokrog se skriva za oblake, se spravi zdaj nad našega krojača, svojega nekdanjega učitelja. Ob čast in delo hoče pripraviti moža, ki mu nikdar nič žalega ni storil, še tedaj ne, ko je oni zapustil svojo nevesto in krojačevo hišo. — Zgodilo se je pa tako-le. Šinila mu je v učeno glavo misel, da je oblekel hlače in poklical krojača k sebi ter mu rekel: „Vi ste izvrsten krojač. Ali vse vaše učence tako hlače delati učite, ko so te-le? Ali ne vidite, da so na konci predolge? Ker ste jih pa

pri stopalih predolge naredili, ste mi pa še na sredo na zgornjo stran tako zaplato našili. Jaz Vas bom pred svetom osmešil in dokazal, da ste mojster skaza.“ Na to reče krojač pohlevno: „Ne tako, predragi gospod! Če so predolge, jih pa malo zavite, tako, ko jaz zdaj, ko je deževno vreme.“ „A tako,“ se zadere nad njim zvezdogled; „kar vam ni prav, pa zavijate.“ Potem mož odide in reče slugi, ki mu je vrata odprl: „Veste kaj, vaš gospod je zvit.“ — Zvezdogled pa hajd v omenjenih hlačah med svet brez suknje, brez telovnika, brez klobuka in bosopet. Ko bi bil dostojno in spodobno obleko na sebi pustil, bi se ne bil nihče smejal ne njemu ne hlačam. Tako je pa naš zvezdogled osmešil samo sebe, ker se ni ravnal po reku: „Le čevlje sodi naj kopitar.“

Tenebrae.

Domače novice.

(„Slovan“ v 35. številki 19. t. m. trdi), da je naš članek „o domačem prepriku“ pisal v Ljubljani stanujoč deželni poslanec ter ga datiral z Notranjskega. To je napačno; članek nam je došel v resnici z Notranjskega od tam živečega odličnega rodoljuba, ki dobro pozna razmere na Notranjskem in ni toraj brez vzroka vredništvu še posebej poročal, da v omenjenem članku izražene misli so splošnje misli na Notranjskem.

(Mestni odbor) imel je včeraj sejo, pri kateri je sklenil deželni vladni sporočiti, da je mestni odbor pripravljen napraviti nemško šolo, ako se pokaže postavna potreba za njo. Toraj ni nobene sile, da bi kranjska hranilnica vstanovljala nemško šolo in po nepotrebnem zapravljala rezervini zaklad; zato mestni odbor deželni vladni priporoča, da naj ne potrди dotičnega sklepa kranjske hranilnice. „Tagespost“ je nedavno trdila, da je vlada to že storila, pa včerajšnja vradna „Laib. Zeitung“ naznanja, da to ni res, ker se je reč izročila mestnemu odboru, da on izreče svoje mnenje. To je včeraj storil in deželna vlada bo še le zdaj imela priliko spregovoriti v tej zadevi.

(V ognji) se boče skazoval jutri popoldne ob 4. uri na dvorišči Tönniesove tovarne Dunajski inženir g. Schalla — če ne pojde dež.

(Olepševalnemu odseku mestnega starašinstva na uho.) Veliko se je zgodilo za olupšanje mesta, kar je gospodarstvo v narodnih rokah, posebno „pod Turnom“ in v njegovem gojzdu, to pripozna domačin in unanjec ktereza koli jezika; ta kraj je res prav prijetno šetaljšče in z mnogih postaj videti je mesto-Ljubljansko. A vendar vsega mesta ne vidiš s te strani nikjer, če hočeš videti ga z višave, moraš podati se na Grad. Pa tudi tu so ti razna pota zaprta, tu vidiš nekaj, tam zopet nekaj, nekaterih delov mesta pa še celó od nikoder ne moreš videti. Če toraj olupševalni odsek že toliko stori za „Turn“ in njegov hladni in senčnati gojzd, ozre naj se tudi v Grad ali na Grad. Kaj, ko bi se — po zgledu tivolskih sprehajališč — napravila ob sredi ali pod vrhom Grada kakor pas ali galerija pot na okrog, po kateri bi si človek ogledal lahko in priležno vse mesto in ki bi bila ob enem prijetno sprehajališče, posebno če bi se zasadila ob robu s senčnim drevjem. Za danes bodi le ta iskrica vržena v omenjeni odsek in to z nado, da tam ne bo ugasnila, marveč se prižela. Mestno starašinstvo pa sme zadovoljno biti, da bo, ako tako galerijo napravo, želo hvalo iz mesta in od zunaj in meščanom za stroške gotovo ne bo žal. Toraj!

(Zmajeva glava.) Pred nekolikimi dnevi spravil se je „Slovenec“ poročevalec čez rotovsko uro, ktera že pet let ni prav kazala in ne bila. Škoda, da tisti dan ni šel dež, sicer bi bil vsakorečnež tudi lahko opazil, da na koncu žleba pri strehi, kjer se iz starodavnih časov lintvernova ali zmajeva glava nahaja, ni zamaška in primerne odvodnice. Vsled te pomanjkljivosti zmaj ob deževnem vremenu strastno bljuje stekajočo vodo po prodajalkah in kupovalkah pod rotovžem. Pravijo da je marsikdaj že ondašnji močen curek nevednežu, ki ni še zanj vedel, polomil marelo ali mu jo pa poškodoval. Prav brez škode bi smel slavni magistrat dotično neprilichnost odstraniti, in če že ne iz drugega vzroka, vsaj zaradi ravnopravnosti, ker tudi pri mestjanskih hišah ne sme kap na cesto biti. —n.

(Imenovanje.) Narodni učitelj na enorazrednici v Šentjurju, gosp. Janez Remič, nastavljen je ondi stalno.

(Velik ogenj), ktereza so potniki Gorenjske železnice opazovali, bil je zvečer 18. t. m. v Voklem, vasi župnije Šenčurske. Pogorelo je 14 števil. Ogenj nastal je v nekem skednju, kakor pravijo po nepredvidnosti domačega hlapca, ki je tobak prižigaje gorečo žveplenko vrgel v slamo. K sreči so vsi živino rešili. Drugo obširneje poročilo glej med dopisi.

(Slana.) Z Blok se nam piše 19. t. m.: Včeraj in danes je bila pri nas huda slana in je vse požgala; fižola in krompirja ne bo nič. Že popred je bila enkrat, in kar se je od takrat do zdaj obrastlo, je zdaj vničeno.

(Toča) je pobila poljske pridelke letos in sicer že 15. maja t. l. v občinah: Cerklje, Veliki Podlog in Krška Vas v okraji Krškega okrajnega glavarstva; 21. maja t. l. v občinah: Sv. Ožbald in Sv. Barbara v okraji Kranjskega okrajnega glavarstva; dalje tisti dan v občinah: Selo, Jezero, Stara Vrhnika, Velika Ligonja, Blatna Brezovica, Setnik, Preser, Kamnik, Stranska Vas, Verbljene, Verzenec, Šentjošt, Vrhuika v Ljubljanskem okraji, potem v občinah: Kompelje in Vinice okraja Kočevskega, in v občini Štale okraja Novomeškega, dalje 3. junija t. l. v občinah: Dobrunje in Jezero v Ljubljanskem okraji; 5. junija v občinah: Medvedje, Češnjek Lukovek in Verhtrebnje v Novomeškem okraji in 6. junija t. l. v občini Zgornji Tuhinj v Kamniškem okraji. — Nadaljna poročila o letošnji toči objavili bomo pozneje. — Leta 1881 je padla prva toča še le 9. junija v Kranjskem okraji in zadnja 9. sept. v Postojnski okolici. — 1882 leta je bila prva toča 9. maja tudi v Postojnski okolici in zadnja 14. sept. ravno tam. — 1883 leta prva 17. maja v Krškem in zadnja 23. sept. v Ljubljanskem in Novomeškem okraji. — Zdaj vemo, da nas ta nesreča lahko zadene od sredi maja do srede septembra. Bog daj, da bi letos toča naredila izjemo in nas od zdaj naprej več ne nadlegovala.

(Novi vozni listi za pošiljateljce po železnici.) Po ukazu finančnega in kupčijskega ministerstva od 1. aprila t. l. vpeljani so novi železnični vozni in brzovozni listi z vtisnjenim kolekom po 1 in po 5 kr. Izdeluje jih samo c. kr. dvorna in državna tiskarna na Dunaji in se dobivajo na prodaj pri poštah in železničnih uradih in drugih prodajalnicah poštah znamk po 1½ in 5½ kr. komad (s kolekom). Kdor pa naroči najmanj 1000 listov belih ali rudečih, kar se lahko neposredno ali pa pri vsaki pošti in prodajalnici listov zgodi, jih dobi za 4½ gold., na močnejšem papirju tiskane za 5 gold. brez koleka in brez razločka, ali so v enem ali dveh jezikih tiskani. Naročnik je deležen kolekove pristojbine 1½ % in se mu tiska brezplačno njegov popoln naslov na dotičnem mestu lista; druge dovoljene pošiljateljce se tikajoče opazke pa se zaračunajo prav po ceni. Novi železnični vozni in brzovozni listi pridejo v veljavo 1. julija t. l., poleg njih pa so tudi dosednji še veljavni, od 1. januarja 1885 naprej pa se bodo smeli samo novi rabiti.

(Za naše živinorejce) izšla je ravnokar jako potrebna in vsega priporočila vredna knjižica „Mlekarkstvo“ v Ljubljani. Spisal jo je v gladki in lepi slovenščini, ki je tudi prostemu kmetu umljiva, marljivi tajnik kmetijske družbe, g. Gustav Pirc, založila in izdala jo je pa c. kr. kmetijska družba kranjska. Knjižica obsega na ličnem in močnem papirju v navadni osmerki 60 strani in se vsled določenega tiska in teksta pridjanih 50 podob prav prijetno bere. Vsebina ji je sledeča: 1. Izreja in krma molzne govedi. 2. Kako mleko nastane in iz česa da je? 3. Molža. 4. Molža na poskušnjo. 5. Ravnanje z mlekom v hlevu. 6. Hlajenje mleka. 7. Shramba ali klet za mleko. 8. Mlečne pomanjkljivosti. 9. Prodaja svežega mleka. 10. O spremembi mleka. 11. Posnemanje smetane od mleka. 12. Posnemanje mleka po Gussanderovem načinu. 13. Posnemanje mleka po Swarzovem načinu. 14. Odločevanje smetane s pomočjo sredobežne sile. 15. O izdelovanju surovega masla. 16. Kaj je surovo maslo in kako se naredi. 17. Potreba natančno določene toplote pri pinjenju. 18. Splošne opazke o pinjenju. 19. Navadna pinja. 20. Lefeldtov stroj za pinjenje. 21. Ahlbornov stroj za pinjenje. 22. Holštanski vertikalni stroj za pinjenje. 23. Amerikanska gugalna pinja. 24. Centrifugalni stroj za pinjenje. 25. Angleški stroj za pinjenje. 26. Lavoisyev stroj za pinjenje. 27. Pinjenje kisle smetane. 28. Pinjenje sladke smetane. 29. Pinjenje mleka. 30. Ravnanje s svežim, surovim maslom. 31. Pretvorenje svežega, surovega masla. 32. Solenje surovega masla. 33. Barvanje surovega masla.

34. Vpodabljanje surovega masla. 35. Zavoj in pošiljate surovega masla. 36. Ravnanje s pokvarjenim surovim maslom. Cena knjižici je tako nizka, da si jo lahko vsak gost, ki si kravico redi, omisli. Stane namreč samo 10 krajcarjev.

(Rudeče jagode.) Ko bi človek prej vedel, da bo letos dolgotrajen dež toliko žitu škodoval, bi bil za časa setve slovenskemu kmetu svetoval mesto žita saditi sadike rudečih jagod, ker te se, kakor skušnja po drugih deželah uči, vsako leto, če tudi dežuje, prav dobro obnese in dajo dvakrat več dobička, kot postavim krompir. Truda in dela tudi ne prizadevajo posebnega; saj jagode rastejo od 5 do 6 let in jih ni treba z novimi sadikami nadomestiti. Da bi po vsi Kranjski deželi jagode sadili, tega ravno ne svetujemo. Ko bi pa kdo hotel eden ali dva kraja na njivi ali na vrtu nasaditi nekoliko več jagod, se ne bo kesal. Poplačal se mu bo trud, ker rudeče jagode po vseh večjih mestih v tovarnah in sladličarijah radi in drago plačujejo. Da bomo pa mnogo lepodišečih jagod pridelali, moramo posebnih in sadosnih sadik nasaditi, navadne sadike rudečih jagod bi nam ne poplačale truda. Toraj poskusimo!

(Trgovinska in obrtna zbornica.) (Dalje.) III. „Za obdelan les, toraj tudi za železniške pragove se uporabljajo kakor za žagan les cene specialnega cenovnika II., in c. kr. ravnateljstvo se prosi, da odstotne odpuste, kateri se nahajajo v izjemnem cenovniku V. in kateri so združeni z minimalnimi količinami, po refakcijskem potu v priličnem obroku odtegne.“

V utemeljitvi tega predloga se opozoruje, da so železniški pragovi že obdelan les ter imajo veliko večjo vrednost kakor les za kurjavo ali oblikovec; ker se za železniške pragove po izjemnem cenovniku V. in posebnem cenovniku z dne 15. februarja 1884 plačuje nižja železniška vozarina kakor za oblikovec, treba bi bilo skrbeti po predlogu III. za spremeno te nepravilne klasifikacije tem bolj, ker se kaže preveliko samozatajevanje lastnih interesov, če se prevažanju tega blaga, katerega se tudi mnogo rabi na lastni progi, dajejo prevelike prednosti. Odstotni odpusti po refakcijskem potu, kateri se dajejo po izjemnem cenovniku V. železniškim pragovom in žaganemu lesu, bi se lahko, ne da bi se škodovalo prometu, odpravili, ker bi posebni cenovnik II. za obdelan in žagan les tudi brez refakcij na velike odposiljatve pač zadostoval, da bi se les, kateri je za oddajo, spravil v vrednost in se odposlal. Vsled teh refakcij se pač težko živahnejši promet doseže, marveč se le zgodi, da oddajajo nekatere firme pošiljate na svoje ime, kar ni potrebno. Če bi se tarife za oblikovec po predlogu III. vzprejele, bode to spodbujalo žage k živahnejšemu delovanju, ker bodo lažje dobivale hlodove, promet se bode navzlic odpravi refakcij množil ter c. kr. ravnateljstvo si bode prihranilo denar in delo.

IV. „C. kr. ravnateljstvo se prosi, naj dela na to, da se združno s c. kr. priv. južno železniško družbo v osrednjem listu (Central-Blatt) št. 5, z dne 13. januarja 1883 razglašene prednosti pri železniški vozarini za oblikovce na progi Trbiž-Lesce v Gorico za brusnice lesenih tabel uporabljajo tudi tedaj, če se oblikovec v to porabi, da se izdelujejo iz njega lesene užigalne žice.“

V utemeljitvi se omenja, da je c. kr. priv. južno-železniška družba združno s c. kr. ravnateljstvom razglasila za oblikovec do 4 metre dolgotosti od postaj proge Trbiž-Lesce v Gorico tarifo + 4 gold. m. p. po poti kartiranja pod pogojem, da je to lesorje namenjeno za brusnice lesenih tabel, ktere ležijo v dostavnem okraji Goriškem.

Firma na Goriškem, ktera ravno tisti oblikovce s tistih postaj v Gorico dobiva, a jih hoče rabiti za izdelovanje užigalnic, je prosila c. kr. priv. južno-železniško družbo, da bi dobila za jednako blago in jednako relacijo to tarifo tudi tedaj, če izdeluje užigalice. C. kr. pr. južno-železniška družba na to prošnjo ni odgovorila, zaradi tega so odposiljatelji lesa, kateri oddajajo les obema firmama, prosili c. kr. ravnateljstvo za državno-železniško poslovanje, naj bi se jednaka tarifa uporabljala pri pošiljatih lesa jednake nakovosti tudi tedaj, če se les za različne izdelke uporabi. Pa tudi tam se jim je prošnjo odbila, češ, da se lesovina veliko ceneje dobiva kakor lesene užigalne žice.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Rusinskim renegatom iz Galicije, ki so na prigovarjanje pravoslavni duhovnikov zatajili svojo vero in domovino, se na Ruskem prav slabo godi. Apuchtinov organ „Varzavsky dnevnik“ hujska renegata Simiazka proti litavski duhovščini in plemstvu, zraven pa obžaluje razdor, ki je med domačo duhovščino in pribegli renegati iz Galicije. Ni nemogoče, da pridejo odpadniki za „verno“ službo še v Sibirijo.

— Rusija ni samo domovina nihilistov, ampak tudi dežela goropadnih goljufij. Kakor poročajo listi, se začne zopet velika pravda proti vojaškim oskrbnikom, ki so v poslednji vojski vpeharili državo za 8 milijonov rubljev. Za prevažanje ruskih vojakov po rumunskih železnicah so ti domoljubi zahtevali in tudi sprejeli 24 milijonov rubljev, zdaj je pa prišlo na dan, da je prevažanje stalo le 16 milijonov. No, če le pri vožnji na železnicah 8 milijonov, kaj pa pri hrani, obleki?

— Šolske razmere v Parizu. Državne brezverske šole v Parizu imajo 147.000 učencev, katoliške pa le 70.000. Dve tretjine otrok hodi toraj v brezverne šole. Koliko bode iz njih še anarhistov, socialistov, prevratnikov in dinamitistov? Ta nade polna mladina sprejema sv. obhajilo večinoma na bogoskrunsk način in le malo jih je, ki verujejo še v Boga. Pa tudi ni čuda, saj o Bogu ne sliši otrok v šoli le besedice.

Telegrami.

Dunaj, 21. junija. „Fremdenblatt“ izve iz pomorskih krogov, da se bo naše pomorsko brodogradništvo za podonavsko flotilo pomnožilo, podobno, kakor jih imajo druge države po svojih glavnih veletokih.

Brno, 20. junija. Na Moravskem povodenj med Ostrovom in Friedlandom vsled izstopa Ostravice. Železnični promet je vstavljen. Dežuje neprestano. Nevarnost raste.

Lvov, 20. junija. Povodenj je nastala na več krajih, koder teko pogorske reke, ki vedno naraščajo, ceste in železnice spodkopujejo. V Novem Sandecu je povodenj toliko, kakor je bila leta 1867. Škoda, ki jo je povodenj že do sedaj napravila, je velika.

Niš, 20. junija. Davčna postava se je v skupščini vsa sprejela, na kar je predsednik skupščini čestital, rekoč, da je sklenjena postava spominek požrtvovalnosti in domoljubja. Poslanci zaorili so mu navdušeno „živio“.

Tuji.

20. junija.

Pri **Malič**: Glass, Hirschmann in Kassler, trg. potovalci, z Dunaja. — Anton Kopitar, c. k. vladni svetnik, s soprogo, iz Celovca. — Henrik Weiglein, c. k. okrn. glavar, iz Krškega. — Frane Miklič, iz Radolice. — K. Fuchs, zasebnica, iz Gorij. Pri **Stonu**: Samuel Levis, zasebnik, iz Anglije. — Schall, trgovec, iz Frankobroda. — Josip Schware, z družino, iz Bärenheima. — Marija Jakopp, in Alojzij Offenbacher, s soprogo, iz Drauburga. — Oton Valenčak, odvetniški koncipient, iz Postojne.

Pri **Avstrijskem cesarji**: S. Dolenc, iz Gradea. — Anton Babnik, mesar, iz Gradea. — Marija in Antonija Draškovic, iz Ptuja. — Anton Pogorelec, posestnik, iz Šmartna.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

21. junija.

Papirna renta po 100 gld.	80 gld. 45	kr
Sreberna	81	30
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	30
Papirna renta, davka prosta	95	75
Akcije avstr.-ogerske banke	858	—
Kreditne akcije	160 gld. 306	40
London	121	90
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	76
Francoski napoleond.	9	69
Nemške marke	59	60

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spošije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravja skrbi.

Če pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje.

Koliko nevarnih boleznih ima svoj vzrok v slabem želodecu!!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom!

In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodečno bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar **Piccoli** v Ljubljani „pri angelu“. Dobre in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem e toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim uspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, katerega sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlate žile.

Provročuje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodecu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garaucuchi, zdravnik Lloydove družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, najboljše sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzročuje mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenic, ki z zavojem in voznim pisnom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust.

(1)

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti,

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor **svetlo-** ali **temnorjavne**, **svetlo-** ali **temnozelenne** itd., po 2 gld. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, **rjavne** ali **črne**, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljši po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(17) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Zahvaljeva se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman in dr., krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni.

(7)